

Nowelizacja *Ustawy o systemie oświaty* z 13 czerwca 2013 r. – omówienie wprowadzonych zmian

Opracował: Marcin Majchrzak, prawnik, członek Okręgowej Izby Radców Prawnych w Warszawie

Podstawa prawna:

- *Ustawa z dnia 7 września 1991 r. o systemie oświaty* (t.j. Dz.U. z 2004 r. Nr 256 poz. 2572 ze zm.),
- *Ustawa z dnia 13 czerwca 2013 r. o zmianie ustawy o systemie oświaty oraz niektórych innych ustaw* (Dz.U. z 2013 r. poz. 827).

Najnowsza nowelizacja *Ustawy o systemie oświaty*, tzw. ustawa przedszkolna, wprowadza przede wszystkim zmiany w zakresie dotowania wychowania przedszkolnego w gminach oraz w sposobie dotowania przedszkoli niepublicznych. Stanowi również próbę uporządkowania dotychczasowego sposobu organizacji systemu wychowania przedszkolnego. Świadomość planowanych zmian jest tu istotna, ponieważ daje dyrektorowi czas na odpowiednie przygotowanie kierowanej przez niego placówki.

Przekształcenie oddziałów przedszkolnych działających w szkołach

Obecnie często spotykaną formą organizacyjną wychowania przedszkolnego są tworzone w szkołach podstawowych oddziały przedszkolne. Wydaje się jednak, że nie jest ona zbyt trafiona z praktycznego punktu widzenia, wiąże się bowiem z istotną niedogodnością dla rodziców – zwłaszcza gdy weźmie się pod uwagę dostosowanie czasu pracy oddziału przedszkolnego do organizacji pracy szkoły podstawowej. Często zdarza się, że oddziały przedszkolne są traktowane tak jak wszystkie inne oddziały szkoły, co oznacza np. przerwę w ich funkcjonowaniu w trakcie wakacji czy innych dni wolnych od zajęć w szkole. Tego typu rozwiązania organizacyjne mogą stanowić istotną przeszkodę w dostępie do wychowania przedszkolnego, stawiając dzieci uczęszczające do „klasycznych” przedszkoli w lepszej sytuacji niż ich rówieśników z oddziałów przedszkolnych w szkołach podstawowych.

Powyższy stan zmieni wchodzący w życie 1 września 2014 r. art. 5 *Ustawy o zmianie ustawy o systemie oświaty oraz niektórych innych ustaw*, na podstawie którego od 1 września 2016 r. oddziały przedszkolne działające w szkołach podstawowych zostaną przekształcone w przedszkola działające w zespołach ze szkołami podstawowymi, w skład których dotychczas wchodziły. Przepis ten spowoduje zatem, po pierwsze, przekształcenie z mocy prawa dotychczasowych oddziałów przedszkolnych szkół podstawowych w przedszkola, a po drugie – połączenie nowo powstałych przedszkoli, również z mocy prawa, w zespoły ze szkołami podstawowymi, w których działały jako oddziały przedszkolne. Kolejna zmiana będzie się wiązała z powierzeniem stanowiska dyrektorskiego tak powstałemu zespołowi dotychczasowemu dyrektorowi szkoły podstawowej, który pozostanie dyrektorem zespołu do końca swojej kadencji. Analogicznie, nauczyciele zatrudnieni w szkole podstawowej prowadzącej dotychczas oddział lub oddziały przedszkolne staną się nauczycielami nowego zespołu.

Wobec tak utworzonych zespołów szkolno-przedszkolnych będzie miał zastosowanie art. 62 *Ustawy o systemie oświaty*, którego brzmienie również zostanie zmienione od 1 września 2014 r. Planowane zmiany przez dodanie do art. 62 ust. 1d i 1e zakładają umożliwienie organom prowadzącym:

- połączenia w zespół prowadzonej przez siebie szkoły podstawowej z prowadzonym przez siebie przedszkolem lub przedszkolami, mającymi siedzibę na obszarze objętym obwodem tej szkoły, a także
- umożliwienie utworzenia zespołu składającego się wyłącznie z przedszkoli pod warunkiem, że wszystkie przedszkola mają siedzibę na obszarze objętym obwodem jednej szkoły podstawowej.

Nieco inne rozwiązanie jest przewidziane w stosunku do oddziałów przedszkolnych szkół

podstawowych, które w dniu wejścia w życie przepisów (1 września 2016 r.) będą działać w ramach zespołu szkół. W takiej sytuacji, zgodnie z art. 5 ust. 2 ustawy przedszkolnej, przedszkole utworzone z oddziału przedszkolnego wchodzącego w skład szkoły podstawowej, wchodzącej z kolei w skład zespołu szkół, samo stanie się z mocy prawa składnikiem tego zespołu.

Należy również zauważyć, że ustawa przedszkolna przewiduje wprowadzenie specyficznych wymagań ochrony przeciwpożarowej, stosowanych wyłącznie w przypadku przedszkoli powstałych z oddziałów przedszkolnych działających przy szkołach podstawowych. Wymóg ten będzie wynikał z mającego wejść w życie 1 września 2014 r. art. 5 ust. 3 ustawy przedszkolnej, zgodnie z którym lokal, w którym jest prowadzone przedszkole utworzone z mocy prawa z oddziału przedszkolnego szkoły podstawowej, znajdujący się w użytkowanym budynku istniejącym lub jego części, powinien spełniać wymagania ochrony przeciwpożarowej zapewniające bezpieczne warunki realizacji przez przedszkole zadań dydaktycznych, wychowawczych i opiekuńczych oraz pobytu dzieci i innych osób przebywających na terenie przedszkola. Warunki te zostaną określone w nowym rozporządzeniu, które będzie wydane na podstawie art. 5 ust. 6 ustawy przedszkolnej – przy czym zakładany termin wydania nowego rozporządzenia to wrzesień 2014 r. Jego wejście w życie dwa lata przed planowanym terminem przekształcania oddziałów przedszkolnych szkół podstawowych w przedszkola ma umożliwić organom prowadzącym dostosowanie budynków lub pomieszczeń do wymagań określonych tym aktem prawnym. Należy mieć nadzieję, że resort edukacji upora się w terminie z przygotowaniem nowego rozporządzenia, nie zmuszając tym samym organów prowadzących do przeprowadzania ewentualnych remontów na ostatnią chwilę.

Zmiany w zakresie przekształcania innych form wychowania przedszkolnego

Ustawa o zmianie ustawy o systemie oświaty oraz niektórych innych ustaw przewiduje też umożliwienie przekształcania w publiczne przedszkola publicznych innych form wychowania przedszkolnego – prowadzonych przez JST, osobę prawną niebędącą JST lub osobę fizyczną. Dodatkowo w przypadku dwóch ostatnich rodzajów organów prowadzących zastosowanie znajdzie dodany w art. 59a u.s.o. nowy ust. 3, zgodnie z którym przekształcenie publicznej innej formy wychowania przedszkolnego prowadzonej przez osobę prawną inną niż JST czy osobę fizyczną w publiczne przedszkole wymaga zmiany zezwolenia na założenie tej formy. W związku z tym należy odpowiednio zastosować przepisy art. 58 ust. 3–5 u.s.o., przy czym do wniosku o zmianę zezwolenia należy dołączyć projekt statutu przedszkola. Powyższa zmiana przepisów ma zapobiec obecnej praktyce, zgodnie z którą w przypadku przekształcania innej formy wychowania przedszkolnego w przedszkole stosowana była procedura likwidacyjna. Przepisy dające możliwość przekształcania publicznej innej formy wychowania przedszkolnego w publiczne przedszkole wejdą w życie 1 września 2013 r.

Zmiany mające na celu zwiększenie liczby dzieci objętych edukacją przedszkolną

Ustawa przedszkolna ma na celu zrównanie wskaźnika upowszechnienia edukacji przedszkolnej w Polsce ze wskaźnikami z innych państw członkowskich UE. Stosownie do zmienionego art. 14 ust. 1 u.s.o. wychowanie przedszkolne obejmuje dzieci od początku roku szkolnego w roku kalendarzowym, w którym kończą one trzy lata, do końca roku szkolnego w roku kalendarzowym, w którym kończą sześć lat. W szczególnie uzasadnionych przypadkach wychowaniem przedszkolnym może zostać objęte także dziecko, które ukończyło dwa i pół roku. Podkreślenia wymaga, że dzieci w wieku trzech i czterech lat mają prawo do korzystania z wychowania przedszkolnego w przedszkolu lub innej formie wychowania przedszkolnego (dziecko uzyskuje prawo do korzystania z innej formy wychowania przedszkolnego z początkiem roku szkolnego w roku kalendarzowym, w którym kończy trzy lata). Natomiast dziecko w wieku pięciu lat jest obowiązane odbyć roczne przygotowanie przedszkolne w przedszkolu lub w innej formie wychowania przedszkolnego. Przewiduje się, że wskutek planowanych zmian 90 proc. polskich dzieci w wieku od trzech do pięciu lat zostanie objętych edukacją przedszkolną. Cel ten ma być osiągnięty dzięki zastosowaniu następujących rozwiązań:

1. Wprowadzenie dotacji celowej dla gmin na zwiększenie liczby miejsc i poprawę warunków wychowania przedszkolnego przy równoczesnym zapewnieniu dostępu do bezpłatnego wychowania przedszkolnego w takim samym wymiarze (nie krótszym niż pięć godzin dziennie) w publicznych przedszkolach i publicznych innych formach wychowania przedszkolnego znajdujących się na terenie danej gminy, bez względu na prowadzący je organ. Wysokość dotacji celowej dla gminy na dany rok będzie obliczana jako iloczyn kwoty rocznej przypadającej na jedno dziecko objęte wychowaniem przedszkolnym i liczby dzieci objętych wychowaniem przedszkolnym na obszarze danej gminy według stanu na 30 września roku poprzedzającego rok udzielenia dotacji (nowo dodany art. 14d ust.

**Aby czytać dalej, potrzebujesz pełnego dostępu.
Przeglądaj wszystkie materiały w ramach abonamentu lub prenumeraty.**

Korzyści:

- nielimitowany dostęp do treści,
- aktualizacje materiałów w niezbędnikach, nawet do 2 razy w tygodniu,
- e-czasopisma w nowej, wygodnej formie,
- dodatkowe materiały i wzory dokumentów do pobrania,
- dostęp do porad cenionych ekspertów i praktyków,
- zniżki na kolejne produkty, szkolenia i webinary

i znacznie więcej...

**Zamów na: www.oficynamm.pl
lub skontaktuj się z nami: 800 702 902, bok@oficynamm.pl**